

5. ఏజెన్సీలో పోలీస్ క్యాంపులు

అడవిబాట మీద ఎదురెదురయిన ఒక గిరిజనుడికీ కొందరు తెల్లబట్టల వాళ్ళకూ సంభాషణ:

‘నీ పేరేందన్నా?’

‘ఆఁ?’

‘నీ పేరేంది?’

‘ఎందుకులే...’

‘ఫరవాలేదు, చెప్ప’

‘నాకు పేరు లేదులే...’

అంటూ కావడినుండి వేళ్లాడుతున్న అరటిగెలలలాగా తల ఊపుతూ చకచక బాటమలుపు తిరిగి మాయమవుతాడు. అది తెల్లబట్టల భయమో లేక తెల్లబట్టల పోలీసుల భయమో చెప్పడం కష్టం. ఆ అడవికి ముందు తెల్లబట్టలొచ్చాయి. వాటి వెనక పోలీసు లొచ్చారు. ముందొచ్చిన తెల్లబట్టలు వ్యాపారానికి అడవి నరుక్కుపోవడానికి అడవి భూములు ఆక్రమించుకోవడానికి వస్తే, వెనకవచ్చిన పోలీసులు వాళ్లను గిరిజనుల నుండి కాపాడడానికి వచ్చారు.

తూర్పుగోదావరీ విశాఖపట్నం ఏజెన్సీ ప్రాంతం చాలా దట్టమయిన అడవి. ఎగువ భాగాన వున్న తెలంగాణ మహారాష్ట్ర జిల్లాలకంటే సంపన్నమయిన పచ్చటి అడవి. పెట్టుబడిదార్ల కోసం బేకు మద్ది వెదురు ఉంటే అడవిజనం కడుపు నింపడంకోసం చింత అరటి ఉసిరి పనస మామిడి తోపులున్నాయి. ఈ సంపదే ఇక్కడి గిరిజనులను వెనుకబాటుతనంలో ఉంచినదన్నా లేక నాగరిక సమాజపు దాడిని ఎదుర్కోవడానికి కొంత వెనులుబాటు కలిగించినదన్నా అది ఒకే వాస్తవాన్ని రెండు కోణాలనుండి చూడడం అవుతుంది. ఆదిలాబాద్ కరీంనగర్ సిఠించ అడవుల గిరిజనులు మైదానప్రాంతాల దాడికి తట్టుకోలేక క్రమక్రమంగా ఆ జీవన విధానానికి లొంగిపోతున్నారు. స్థిరవ్యవసాయానికి వ్యాపారదోపిడీకీ వేతనకూలీకీ అలవాటు పడుతున్నారు. కోస్తాప్రాంతపు గిరిజనులను ఈ రకమయిన ‘ప్రగతి’ నుండి అడవి సంపద కొంతమేరకు కాపాడుతున్నట్టుంది. వీళ్ళ జీవితం మీద ‘అడవిక’ ముద్ర ఇంకా చాలా బలంగావుంది. ఆదిలాబాద్ అడవులలో వ్యవసాయానికి భూమి వ్యాపారానికి ఆకూ కర్రా తప్పవేరే ఏమీ మిగలలేదు. విశాఖ అడవులలో కడుపునింపే ఫలసంపద, పొడును పోషించే భూసారం ఇంకా చాల మిగిలి ఉన్నాయి.

అయినా వాళ్ళకూ వీళ్ళకూ సమస్యలు ఒకటే, భూస్వామ్యం, వ్యాపారదాహం, ప్రభుత్వపు రెవెన్యూదాహం. అటవీ అధికారుల ‘మామూళ్ల’ దాహం, తమ అడవిని కబళించేస్తూవుంటే ఆ అడవులతో తమ అస్తిత్వాన్ని ఎట్లా కాపాడుకోవాలా అన్న సమస్య ఇది. కోస్తాప్రాంతపు ఏజెన్సీ

ఏరియాలో ఈ సమస్య కొత్తదికాదు. బ్రిటిష్ రెవెన్యూ విధానం ఫలితంగా పుట్టుకొచ్చిన కొత్త ఆర్థిక సంబంధాలు అడవులలో ఈ సమస్యను సృష్టించాయి. 1860ల నుండి ఇక్కడి గిరిజనులు తిరుగబడుతూనేవున్నారు. 1920లలో అల్లూరి సీతారామరాజు నాయకత్వంలో భారతదేశ చరిత్రలోనే చెప్పకోదగ్గ తిరుగుబాట్లలో ఒకటయిన 'మన్య పోరాటం' నడిచింది. ఇట్లా తిరుగబడ్డప్పుడల్లా ఈ ప్రాంతాలకు రోడ్లు వచ్చాయి. ఇవ్వాలి ఈ ఏజెన్సీ ప్రాంతమంతా ఎండలో నిగనిగలాడే తారురోడ్లున్నాయి. ఎందుకోసమంటే అటవీ అభివృద్ధికోసం అని ప్రభుత్వం అంటుంది. పోలీసుల రాకపోకలకోసం అని ప్రజలంటారు. ఈ రెండు అపసరాలకూ వైరుధ్యం లేదు కాబట్టి ఇద్దరిమాటా వాస్తవమే. అల్లూరి సీతారామరాజు తిరిగిన ప్రాంతం, పట్టు బడ్డప్రాంతం, చంపబడ్డప్రాంతం - రంపచోడవరం, అడ్డతీగల, జెడ్డంగి, రాజపుమ్మంగి, కొయ్యూరు. మంప, కృష్ణదేవిపేట, కాకరపాడు - అంతటా మళ్ళీ పోలీసు లాకప్ లలో చిత్రహింసలు, ఆంధ్రప్రదేశ్ స్పెషల్ పోలీస్ కవాతులూ, ఒక పది గ్రామాలలో సాయుధ పోలీసుక్యాంపులూ ఉన్నాయంటే అది 'అటవీ అభివృద్ధి' చేసుకున్న పుణ్యమేగదా?

విశాఖ జిల్లాకు చెందిన కొన్ని మారుమూల గ్రామాల కథలు చెప్పకుండాం.

నేరెళ్లబంద ఎత్తయిన కొండమీద వున్న గ్రామం. 'చింతపల్లి ఘాటీ' ఎక్కి పెద్దవలన సంతచేరుకోవాలి. అక్కడినుండి పచ్చటి అడవిబాట. బాటకు ఒకవైపు లోయలు, లోయలో వాగులు, మరొకవైపు కొండచరియలు. కొండచరియలు కొన్ని చోట్ల దట్టంగా చెట్లతోనూ తీగలతోనూ నిండివుంటాయి. అక్కడక్కడ మాత్రం ఎవరో అత్యాధునికమయిన 'వీడింగ్ మెషిన్'తో గడ్డి సహితం మిగలకుండ సాపు చేసినట్టు ఉంటాయి. అది పోడు వ్యవసాయం చేసిన గుర్తు. అక్కడి మాటల్లో చెప్పాలంటే, 'నున్నగా గెడ్డం గీసినట్టు గీసీస్తరండీ....'

నేరెళ్లబందలోని జనమంతా మూడేళ్ల క్రితం అక్కడికి పాడేరు ప్రాంతం నుండి వలన వచ్చారు. ఎందుకు వచ్చారంటే సమాధానం చెప్పలేరు. వాళ్లకు జీవితం తెలుసుగాని జీవితానికీ కారణాలు తెలీవు. తెలియకుండా ఉంచాలనే ఈ ప్రయత్నమంతా.

వలన వచ్చి కొంత ఖాళీ ప్రదేశం చూసుకొని ఇళ్లు వేసుకున్నారు. వ్యవసాయం కోసం అయిదెకరాల జాగా చూసుకున్నారు. ఆ ప్రాంతపు ఫారెస్టుగార్డుతో బేరమాడి వెయ్యి రూపాయల డిమాండును ఎనిమిది వందలకు తగ్గించి ఆ ముడుపు చెల్లించుకొని ఆ ఐదెకరాలలో పోడు వ్యవసాయం మొదలు పెట్టారు. రొక్కం మాత్రమే కాకుండా అడిగినప్పుడల్లా కోళ్లు సరఫరా చేసారు. చిన్న కోళ్ళిస్తే ఒప్పుకోడట, పెద్దపెద్ద పెట్టలే కావాలట. (ఆ గార్డు పేరు లోవరాజు, అంటే లోయలకు రాజు. ఈ అదృష్టజాతకులు లోయలకే కాదు, అడవులకూ కొండచరియలకూ గూడ రాజులే. వీళ్లకు లంచాలు పెట్టనిదే గిరిజనులు ఇళ్లు వేసుకోలేరు, వ్యవసాయం చేసుకోలేరు, మేకలను మేపుకోలేరు) మూడేళ్ల తరువాత లోవరాజు బదిలీ అయి మరొకడు వచ్చాడు. లంచం ముట్టింది పోయిన వాడికేగాని వచ్చిన వాడికి కాదు కాబట్టి వీడు పై వాళ్లకు ఫిర్యాదు చేసినట్టున్నాడు, వాళ్లు హుటాహుటిన గ్రామానికొచ్చి గిరిజనులు సాపు చేసిన ఆ అయిదు ఎకరాలలో 'అటవీ అభివృద్ధి' ప్రారంభించారు. అంటే బేకు మొక్కలు నాటారు.

గిరిజనులకు కోపం వచ్చింది. రాజుగారికో జమీందారుకో నజరానాలు చెల్లించుకొని భూమి దున్నుకునే రాచరిక నాగరికతతో వాళ్లకు పరిచయముందిగాని, సిబ్బంది బదిలీ అయినప్పుడల్లా కొత్తగా లంచాలు ఇచ్చుకోవాలనే పెట్టుబడిదారీ బ్యూరోక్రాటిక్ నాగరికత వాళ్లకు కొత్త. వాళ్ళు ఆ డేకు మొక్కలను పీకేసి తగలబెట్టారు. ఈ 'దౌర్జన్యం' ఫలితంగా నేరెళ్ల బందకూ ఆ పరిసర గ్రామాలకూ పోలీసు క్యాంపులు వచ్చాయి. గిరిజనులకు స్వంత తెలివి ఉండదనీ, ఇంత పని వాళ్లు చేసారంటే నక్కలైట్ల ప్రోద్బలం ఉండి ఉండాలనీ పోలీసుల అనుమానం. నక్కలైట్ల జాడ చెప్పమని జనాన్ని వేధించడం మొదలు పెట్టారు. బియ్యం, పప్పు, కోళ్లు బలవంతంగా తీసుకోవడం మొదలు పెట్టారు. గూడెంకు చెందిన ఒక స్త్రీని చింతపల్లి పోలీస్ స్టేషన్ లో రెండు రోజులుంచి విపరీతంగా కొట్టారు. ఫార్సెస్ట్ డిపార్ట్మెంట్ వాళ్లు గూడ అంతవరకు తిన్న లంచాల సంగతి మరచిపోయి 'అడవిలో కట్టెకొడుతున్నారు' అని కేసు పెట్టడం మొదలు పెట్టారు. నేరెళ్లబందలో రెండుసార్లు పోలీస్ క్యాంపు పెట్టారు. గ్రామానికి తలలో నాలుకగా వున్న బంధు ఇంట్లో పెట్టారు. అందరిలాగే బంధుకు గూడ గోచిపాత తప్పవేరే లేదు. అతన్ని గ్రామస్తులు తమ 'ముసనబు'గా పిలుచుకున్నంత మాత్రాన పోలీసులు లెక్కించలేదు. అతన్ని విపరీతంగా చితగొట్టి లేవలేకుండా చేసారు. ఈ శిక్ష అంతా అయిన తరువాత తాసీల్దారు వచ్చి, ఆ అయిదెకరాలు గిరిజనులవేననీ, అటవీ శాఖవి కావని తీర్పు ఇచ్చాడు. ఈ పని ఆయనగారు మొదట్లోనే చేయలేక కాదు-శిక్షపాటికి శిక్షే, న్యాయంపాటికి న్యాయమే. ప్రజలు అన్యాయాన్ని సహించకుండా తిరగబడడమే నేరం. న్యాయాన్యాయాలు తరువాత సంగతి.

తాళ్లపాలెం మరొక మారుమూల గిరిజన గ్రామం. అడవి నుండి తెచ్చుకున్న కట్టెతో కట్టుకున్న ఇళ్లు నలభయ్యో, యాభయ్యో ఉంటాయి. ఎండాకాలంలో అడవి ఊరూ కలిసిపోతాయి. ఊరి మధ్యలో ఒక పెద్దపాక. ఆ పాకలో కూర్చుని ఆడవాళ్లు మగవాళ్ళు పెద్ద పెద్ద ఆకులను ఎండబెట్టి వంద చొప్పున కట్టలు కడతారు. ఈ ఆకును అడ్డాకు అంటారు. వాటితో విస్తర్లు తయారు చేస్తారు. రూలు ప్రకారం గిరిజనులు ఈ ఆకును గిరిజన కార్పొరేషన్ కు అమ్మాలి. కాని వాళ్లు ఫ్రైవేట్ వ్యాపారస్తులకే అమ్ముతారు. ఎందుకని అడిగితే, 'మాకు ఫ్రైవేట్ వ్యాపారస్తులే ప్రభుత్వ కార్పొరేషన్ కన్న ఎక్కువ ఇస్తారు' అని సమాధానం ఇస్తారు. ఇది చాలా మందికి చాలా ఆశ్చర్యం కలిగించే విషయం. వ్యాపారస్తులు గిరిజనుల అమాయకత్వాన్ని ఆసరా చేసుకొని అడవి సంపదను కారుచవకగా కొనేస్తున్నారని గదా గిరిజన కార్పొరేషన్ లు పెట్టింది. మరి అటువంటప్పుడు ఆ కార్పొరేషన్ లు వ్యాపారస్తుల కంటే తక్కువ రేటుకు గిరిజనుల దగ్గర సరుకు కొనుక్కుంటాయంటే అది 'గిరిజనులను రెచ్చగొట్టడం కోసం చెప్పే అతిశయోక్తిగా' చాలా మంది లోకజ్ఞులు సహితం భావిస్తారు. కాని అది వాస్తవమే. అడ్డాకు ఒక కట్టకు (100 ఆకులు) వ్యాపారస్తులు రూ॥3-50 నుండి 5.00 వరకు ఇవాళ ఇస్తున్నారు. (గిరిజనుల పొరాటం ఫలితంగా), కార్పొరేషన్ ఇచ్చేది రూ॥0-75 లేక రూ॥1.00 ఇస్తుంది. వ్యాపారస్తులు రూ॥1-50 ఇస్తారు. (అదే చింతపండు విశాఖపట్నం కిరాణా మార్కెట్ లో ఒక కిలో రూ॥12 నుండి 15 దాకా ఉంటుంది - అది వేరే సంగతి)

ఈ విద్యారానికి ఒక కారణం వుంది. వ్యాపారస్తులు గిరిజనుల నుండి చింతపండయినా అడ్డాకయినా కొనుక్కునేటప్పుడు దాన్ని గిరిజనుల ఆస్తిగా పరిగణిస్తారు. అంటే వాళ్లు వస్తువుకు వెలకట్టి ఇస్తారు. (చాలా తక్కువ వెలకడతారనుకొండి, అది వేరే మాట) ప్రభుత్వం అట్లాకాదు. ప్రభుత్వం దృష్టిలో దేశంలోని అడవి అంతా తన ఆస్తి. చింతపండయినా అడ్డాకయినా ఈతకల్లయినా ఎండుగడ్డయినా అడవి సంపదంతా తనది. అయితే తాను స్వయంగా చింతపండు ఏరలేదు కాబట్టి గిరిజనులు ఏరిపెడతారు. ఏరినందుకు ప్రభుత్వం వాళ్లకు కూలి ఇస్తుంది. అంటే కార్పొరేషన్ గిరిజనులకు ఇచ్చేది వాళ్లు సేకరించిన వస్తువు వెలకాదు, దాన్ని సేకరించినందుకు కూలి. అందుకే వ్యాపారస్తులు ఇచ్చే ముష్టి పైనలకంటే గూడ అది తక్కువ ఉంటుంది. ఇదంతా విద్యారంగా కనబడడానికి కారణం ఏమిటంటే, ప్రభుత్వం ప్రచారం చేసే మార్కెట్లో పడిపోయి చాలా మంది గిరిజన కార్పొరేషన్లు పెట్టింది గిరిజనుల సంక్షేమం కోసమని భావిస్తారు. అసలు ఉద్దేశ్యం అదికాదు. అపారమయిన ఈ దేశపు అడవిసంపద చిన్న చిన్న వ్యాపారస్తుల చేతిలోనికి పోకుండా, బడాబూర్జువా వర్గానికి ప్రత్యక్ష ప్రాతినిధ్యం వహించే ప్రభుత్వం గుత్తాధిపత్యంలో ఉండడం కోసం. గిరిజన కార్పొరేషన్లకు గిరిజనుల సంక్షేమంతో ఎలాంటి సంబంధం లేదు.

తాళ్లపాలేనికి తిరిగివద్దాం. ఈ వూళ్లో మగవాళ్ళ కంటే ఆడవాళ్లే ఎక్కువ ఉన్నట్టు కనబడతారు. జనాభాలెక్కలు ఎలాగున్నా చొరవ మాత్రం ఆడవాళ్లదే. దొడ్డారం పంచాయితీకి తాళ్లపాలెం నుండి 'నెంబరు' పార్వతి అనే యువతి. ఈమెను గత ఏడాదిలో నాలుగుసార్లు అరెస్టు చేసారు. ఆమె కుండబద్దలు కొట్టినట్టు మాట్లాడడం, నిర్భయంగా ఎదిరించడం, హక్కులు అడగడం - ఇవన్నీ చూస్తే పోలీసులకు ఆమెకు నక్కలైట్లతో సంబంధం వుందని అనుమానం. నాలుగుసార్లు అరెస్టు చేయనయితే చేసారుగాని ఆమెను చూస్తే పోలీసులకు జంకే. అందుకే ఆమె మీద చేయి చేసుకోలేదు. కాని అదే గ్రామానికి చెందిన జరమూరు వెంకన్న అనే కుర్రవాడిని మాత్రం మూడు వారాలు లేవకుండా చితగొట్టారు.

ఇంతకీ ఈ వూళ్లో గొడవేమిటి? ఆ వూరి పక్కనే వున్న అడవినుండి కర్ర సృగుల్ అవుతుందట, లారీలతో వచ్చి తీసుకుపోతుంటారట. ఫారెస్ట్ అధికార్లు కాంట్రాక్టర్లు చేతులు కలిపి, ఒక లారీకి పర్మిట్ రాసుకొని అదే పర్మిట్ మీద నాలుగు లారీలు తోలుకుపోవడం అన్ని అడవి ప్రాంతాలలోనూ చాలా మామూలు విషయం. ఆదిలాబాద్ నుండి హైదరాబాద్ కు నేషనల్ హైవే నెంబర్ 7 మీద నిత్యం రోద చేసుకుంటూ తిరిగే టింబర్ లారీలో నూటికి 20 శాతం ఈ బాపతువే. అయితే తాళ్లపాలెం ప్రజలు మాత్రం దీన్ని వ్యతిరేకించారట. ఈసారి కర్రగాని సృగుల్ చేస్తే లారీని కాలబెడతామని బెదిరించారట. దానితో వాళ్లకు నక్కలైట్ సంబంధం వుందని పోలీసులకు అనుమానం పట్టుకుంది. ఆ గ్రామాన్ని దాడి చేయడం, 'నక్కలైట్లకు తిండి పెడుతున్నారని' కొట్టడం మొదలు పెట్టారు. జనాన్ని బాగా భయకంపితులను చేసారు. పార్వతిని నర్సీపట్నం, కృష్ణదేవి పేట పోలీస్ స్టేషన్ల చుట్టూ తిప్పారు. పోలీస్ ఆఫీసర్లను వేధించిన సందేహం ఒక్కటే 'అడవిలో కర్ర సృగుల్

అయితే అది ఫార్వెస్ట్ డిపార్ట్‌మెంట్ చూసుకుంటుంది. మధ్యలో ఈవిడ కెందుకు?' ఈ ధర్మభూమిలో ఎవరి ధర్మం వాళ్లు చూసుకోవాలి, పరధర్మం జోలికిపోవద్దని శ్రీ కృష్ణపరమాత్ముడు చెప్పలేదా? గీతాసారం పోలీసు ఆఫీసర్లకు పట్టినట్టు వేరే ఎవ్వరికీ పట్టలేదు మనదేశంలో.

కాకరపాడు పెద్దవూరే, అక్కడ ప్రస్తుతం ఆ ప్రాంతాన్నంతా 'కవర్' చేసే పోలీసు క్యాంపు వుంది. ఈ పోలీసు క్యాంపు వెనక వున్న కథ ప్రభుత్వం వైపు నుండి బాగా ప్రచారం పొందింది. అదేమిటంటే నక్కలైట్లు ఆంధ్రా పేపర్ మిల్స్ వాళ్లవెదురు డిపోలనూ లారీలనూ తగలబెడుతున్నారనేది.

రాజమండ్రిలో వున్న ఆంధ్రా పేపర్ మిల్స్ బంగూర్ అనే గుత్తపెట్టుబడిదారీ కుటుంబం యాజమాన్యంలో వుంది. తూర్పు గోదావరి, విశాఖ అడవుల నుండి ఈ కాగితపు మిల్లుకు వెదురు (బాంగు) సరఫరా అవుతుంది. ఆ వెదురును పెంచవలసిన అవసరం గూడ బంగూర్లకు లేదు. అడవిలో పెరిగే వెదురే సరిపోతుంది. ప్రభుత్వానికి రాయల్టీ మాత్రం చెల్లిస్తారు. ఒక ప్రాంతంలో వెదురు ఒకసారి నరికితే మళ్ళీ మూడేళ్లకు పెరుగుతుంది. విత్తనాలు నాటవలసిన అవసరంగాని లేదు. ఇట్లా ఫ్రీగా దొరికే ప్రకృతి సంపదను గిరిజనులు నరికి, టన్నుల లెక్కలో కట్టలుకట్టి సరఫరా చేస్తారు. అడవిలో ఎక్కడ వెదురు దొరికితే అక్కడికి వలసపోతారు. ఉత్తరం దిక్కుగా పాడేరు, అరకు దాకాపోతే పడమటికి ఖమ్మం అడవి దాకా పోతారు. ఒకప్పుడు పాడు కోసం వలస వెళ్ళిన గిరిజనులు ఇప్పుడు సీజన్ వస్తే వెదురును వెతుక్కుంటూ వలస పోతారు. ఉత్పత్తి అయ్యే వస్తువులోనూ చేసే పద్ధతిలోనూ కొన్ని మార్పులు వచ్చాయి గాని ఉత్పత్తి జరిగే పరిస్థితులలో పెద్ద మార్పేమీ లేదు.

ఒక టన్నువెదురు నరికి కుప్పబెట్టడానికి ఇద్దరు మనుషులకు (సాధారణంగా భార్యాభర్తలు) మూడు రోజులు పడుతుంది. దీనికి ఇచ్చే వేతనం ఒకప్పుడు 5 రూపాయలు రోజు కూలి (ఇద్దరికీ కలిపి), అదనంగా టన్నుకు 20 లేక 25 రూపాయలు (పీస్-రేట్) ఉండేది. అంటే ఇద్దరు వ్యక్తులకు మూడు రోజులకు 40 రూపాయలు మించకుండా వుండేది. అంటే తలసరి దిన వేతనం 6 రూపాయల చిల్లర. ప్రస్తుతం గిరిజనులు దీని గురించి తీవ్రంగా పోరాటం చేస్తున్నారు. తమ డిమాండు ఒప్పుకోకపోతే పనిమానేయడం, వెదురు డిపోలనూ లారీలనూ కాలబెట్టడం చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం వైపు నుండి గూడ దీని గురించి చాలా ప్రచారం, గిరిజనుల మీద తీవ్ర నిర్బంధం వుంది. అయినా ఈ పోరాటం వల్ల వాళ్ల వేతనం 40 రూపాయల నుండి ఇప్పుడు కొన్ని చోట్ల 70 రూపాయల దాకా పెరిగింది కాబట్టి గిరిజనులు భయపడడం గాని వెనకాడడంగాని కనబడదు.

ఈ విధంగా వెదురు డిపోలు కాలబెట్టిన వూళ్లలో కాకరపాడు ఒకటి. అయితే నక్కలైట్లు ఈ 'అత్యాచారం' చేయబడే ఈ గ్రామంలో పోలీసులు గూడ సరిసమానంగా అత్యాచారాలు చేయవలసి వస్తోందని అనుకోవడానికి వీలులేదు. ఎందుకంటే కాకరపాడులో రాడికల్స్ సానుభూతిపరుల పైన దాడులు ఇంతకు ముందే మొదలయ్యాయి. 1983 మార్చిలో ఒకసారి, 1984 ఫిబ్రవరిలో ఒకసారి ఈ గ్రామంలో రెండుసార్లు బహిరంగ సభలు జరిగాయి. వాటిని

జరపడానికి సహాయం చేసారనే నెపం మీద నర్సీపట్నం పోలీసులు కొందరు గ్రామస్తుల మీద దాడులు చేసారు. మంచి నీళ్లు సప్లయి చేసాడని ఒక చిన్న హోటల్ యజమానిని నర్సీపట్నం లాకప్ లో బట్టలు విప్పించి చితగ్గొట్టారు. అతని హోటల్ లో గ్లాసులూ గిన్నెలూ కడిగే కుర్రవాడిని తరిమేసారు. గ్రామంలోని మరొక ఇద్దరు యువకులు పోలీసుల వేధింపుకు తట్టుకోలేక భార్యాబిడ్డలను వదిలి పెట్టి విజయవాడకు పారిపోయారు.

ఇట్లా ఊరూరికీ ఒక కథ. 'నాగరికత' ఇంతకాలం గిరిజనులను కేవలం దోపిడీ రూపంలో పరామర్శించింది. ఇప్పుడు పోలీసు డ్రెస్ లో గూడా వెళ్తోంది. ఈ 'నాగరికతను' వాళ్లు అసహ్యించుకుంటే అసెంబ్లీలో గొడవ చేయడం ఎందుకు !

సృజన - జూన్ / జూలై 1984